

Załącznik do Uchwały Nr 464/XXXVIII/21
Sejmiku Województwa Pomorskiego
z dnia 29 listopada 2021 roku

**Program Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego
z organizacjami pozarządowymi na rok 2022**

Gdańsk, 2021

§ 1.

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

1. Ilekroć w niniejszym Programie Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2022, zwanym dalej „Programem”, jest mowa o:
 - 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹;
 - 2) organizacji pozarządowej – należy przez to rozumieć podmioty o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy;
 - 3) PROP – należy przez to rozumieć Pomorską Radę Organizacji Pozarządowych - zespół inicjatywno-konsultacyjno-opiniodawczy, reprezentujący organizacje pozarządowe działające na rzecz mieszkańców województwa pomorskiego;
 - 4) PRDPP – należy przez to rozumieć Pomorską Radę Działalności Pożytku Publicznego, radę o której mowa w art. 41a ust. 1 ustawy, powołaną przez Marszałka Województwa Pomorskiego;
 - 5) PSCOP – należy przez to rozumieć Pomorską Sieć Centrów Organizacji Pozarządowych;
 - 6) dotacji – należy przez to rozumieć dotację, o której mowa w art. 2 pkt 1 ustawy;
 - 7) Komisji – należy przez to rozumieć Komisję Konkursową, o której mowa w art. 15 ust. 2a ustawy;
 - 8) charakterze ponadlokalnym zadania – należy przez to rozumieć zadanie o zasięgu lub znaczeniu regionalnym;
 - 9) EFS – należy przez to rozumieć Europejski Fundusz Społeczny;
 - 10) Samorządzie – należy przez to rozumieć Samorząd Województwa Pomorskiego;
 - 11) Sejmiku – należy przez to rozumieć Sejmik Województwa Pomorskiego;
 - 12) Zarządzie – należy przez to rozumieć Zarząd Województwa Pomorskiego;
 - 13) Urzędzie – należy przez to rozumieć Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego;
 - 14) Pełnomocniku – należy przez to rozumieć Pełnomocnika Marszałka Województwa Pomorskiego ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi;
 - 15) RPO WP – należy przez to rozumieć Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020;
 - 16) Strategii – należy przez to rozumieć Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030;
 - 17) LGD – należy przez to rozumieć Lokalną Grupę Działania;
 - 18) LGR – należy przez to rozumieć Lokalną Grupę Rybacką;
 - 19) PROW – należy przez to rozumieć Program Rozwoju Obszarów Wiejskich;
 - 20) KSOW – należy przez to rozumieć Krajową Sieć Obszarów Wiejskich;
 - 21) Zespole Międzysektorowym – należy przez to rozumieć zespół inicjatywno-doradczy, powołany przez Zarząd Województwa Pomorskiego do współpracy przy

¹ tekst jednolity: Dz. U. z 2020r. poz. 1057 ze zm.

opracowywaniu, monitoringu i ewaluacji Programów Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi.

2. Program będzie realizowany od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r.

§ 2.

CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

1. Celem głównym współpracy Samorządu z organizacjami pozarządowymi na rok 2022 jest rozwój skutecznego i powszechnego systemu wsparcia tworzonego przez i dla organizacji pozarządowych, dla pełnego wykorzystania potencjału obywatelskiego opartego na wartościach, zasadach dostępności, zasobach i zaangażowaniu mieszkańców Pomorza oraz równym traktowaniu i włączaniu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Cele szczegółowe współpracy, o której mowa w ust. 1, to:
 - 1) wzmacnianie kompetencji przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej oraz społeczności lokalnych w zakresie dialogu obywatelskiego, procesu konsultacji społecznych oraz możliwości wymiany tej wiedzy, jak również w zakresie stosowania odpowiedzialnych zamówień publicznych;
 - 2) wspieranie potencjału organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania środków finansowych na działania obywatelskie z różnych źródeł, w tym z funduszy europejskich w okresie programowania 2021-2027;
 - 3) wzmacnianie rozwoju partnerskiej współpracy pomiędzy JST, NGO i biznesem poprzez wdrażanie nowych narzędzi współpracy wzmacniających działania NGO oraz upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie ww. współpracy;
 - 4) edukowanie w zakresie realizacji zadań publicznych;
 - 5) wzrost potencjału instytucjonalnego pomorskich organizacji pozarządowych;
 - 6) ułatwienie mieszkańcom Pomorza dostępu do usług społecznych w warunkach epidemii i innych nieprzewidzianych zdarzeń kryzysowych;
 - 7) tworzenie dla mieszkańców Pomorza warunków do aktywności obywatelskiej, zgodnie z zasadami równego traktowania – bez względu na płeć, wyznanie, sprawność, pochodzenie etniczne i narodowe, czy wiek, w szczególności w warunkach epidemii i innych nieprzewidzianych zdarzeń kryzysowych.

§ 3.

ZASADY WSPÓŁPRACY

Współpraca Samorządu z organizacjami pozarządowymi odbywa się zgodnie z zasadami:

- 1) pomocniczości – zgodnie z którą problemy winny być rozwiązywane na najniższym szczeblu organizacyjnym, o ile dysponuje on najlepszymi narzędziami do ich rozwiązania, z uwzględnieniem interwencjonizmu administracji w koniecznym wymiarze. Zakłada się, że tylko wówczas osoby, których dana kwestia dotyczy, mają na nią największy wpływ; - zasada ta jest jednocześnie gwarancją szerokiej partycypacji społeczności lokalnej w procesie decydowania i współzarządzania;

- 2) partnerstwa – co oznacza, że organizacje pozarządowe, na zasadach i w formie określonej w ustawie oraz zgodnie z trybem wynikającym z odrębnych przepisów, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania oraz wykonywaniu zadań publicznych;
- 3) efektywności – w myśl której Samorząd współpracuje z organizacjami pozarządowymi w celu realizacji zadań społeczno-ekonomicznych, uwzględniając kryterium racjonalności i optymalizacji kosztów w wydawaniu środków publicznych;
- 4) jawności – u podstaw której leży obustronne zaufanie oraz dysponowanie prawdziwą i rzetelną wiedzą przez obie strony, która ma przyczyniać się do tworzenia wysokiej wartości relacji. Według niej należy kształtować przejrzyste zasady współpracy, oparte na jednolitych dla wszystkich podmiotów równych, jawnych kryteriach i warunkach wyboru realizatorów zadań publicznych;
- 5) suwerenności stron – zgodnie z którą Samorząd respektuje odrębność i niezależność zorganizowanych wspólnot obywateli, uznając ich prawo do samodzielnego definiowania i rozwiązywania problemów, w tym należących do sfery zadań publicznych i w takim zakresie współpracuje z organizacjami pozarządowymi;
- 6) uczciwej konkurencji – w świetle której wszystkie podmioty mają takie same szanse w dostępie do realizacji zadań publicznych, udostępniają sobie wzajemnie pełną i prawdziwą informację na temat obszarów działania, które są istotne z punktu widzenia wspólnej realizacji zadań publicznych na rzecz Województwa Pomorskiego i jego mieszkańców;
- 7) dostępności – o której mowa w ustawie z dnia 5 września 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U.2020.1062 t.j.) oraz Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

§ 4.

ZAKRES PRZEDMIOTOWY WSPÓŁPRACY

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy współpraca Samorządu z organizacjami pozarządowymi w roku 2022 obejmować będzie zadania o charakterze ponadlokalnym szczegółowo określone w § 5 Programu w zakresie:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
- 2) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 3) ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej;
- 4) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 5) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- 6) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- 7) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
- 8) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 9) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
- 10) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;

- 11) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej;
- 12) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 13) turystyki i krajoznawstwa;
- 14) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
- 15) promocji i organizacji wolontariatu;
- 16) pomocy Polonii i Polakom za granicą;
- 17) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- 18) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy, w zakresie określonym w pkt. 1-33 ustawy.

§ 5.

PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE

Priorytetowe zadania w zakresie współpracy Samorządu z organizacjami pozarządowymi w 2022 roku.

1. Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób:

- 1) inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej poprzez łagodzenie skutków ubóstwa i wspieranie programów o charakterze ponadlokalnym na rzecz wyjścia z trudnych sytuacji życiowych;
- 2) inspirowanie i promowanie nowych metod działań w zakresie aktywizacji i integracji osób starszych, w tym kombatanatów;
- 3) inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie aktywizacji i integracji opiekunów osób zależnych oraz ich środowiska rodzinnego.

Odpowiedzialny za realizację: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

2. Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej:

- 1) prowadzenie ośrodka adopcyjnego.
Zadanie jest finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa zgodnie z art. 184 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ².

Odpowiedzialny za realizację: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

3. Ochrona i promocja zdrowia w tym działalności leczniczej:

- 1) realizacja zadań wynikających z Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS, poprzez zlecenie podmiotom uprawnionym (w tym organizacjom pozarządowym) w ramach otwartych konkursów prowadzenia punktów konsultacyjno-diagnostycznych;
- 2) inicjowanie oraz wspieranie inicjatyw realizowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz zdrowia mieszkańców, w tym w szczególności na rzecz edukacji zdrowotnej;

² tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.

- 3) inicjowanie i wspieranie realizowanych przez organizacje pozarządowe inicjatyw mających na celu zwiększenie dostępności oraz podnoszenie jakości usług zdrowotnych w województwie;
- 4) inicjowanie i wspieranie podejmowanych przez organizacje pozarządowe działań mających na celu podnoszenie kompetencji personelu medycznego oraz ukierunkowanych na promocję zawodów medycznych;
- 5) włączanie przedstawicieli organizacji pozarządowych do zespołów roboczych w obszarze zdrowia funkcjonujących przy Samorządzie Województwa Pomorskiego;
- 6) upowszechnianie wiedzy nt. działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz zdrowia społeczeństwa poprzez tworzenie warunków współpracy z samorządami lokalnymi w ramach spotkań Pomorskiego Forum Samorządowego ds. Profilaktyki i Promocji Zdrowia.

Odpowiedzialny za realizację: Departament Zdrowia.

4. Działalność na rzecz osób niepełnosprawnych:

- 1) budowanie wsparcia środowiskowego osób z niepełnosprawnościami poprzez rehabilitację zawodową i społeczną;
- 2) współpraca z organami administracji rządowej oraz powiatami i gminami w realizacji zadań;
- 3) współpraca na rzecz środowiska osób z niepełnosprawnościami z organizacjami pozarządowymi działającymi na ich rzecz;
- 4) wypracowanie standardu i przeprowadzenie pilotażu w zakresie usług mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnością fizyczną;
- 5) upowszechnianie Standardu Minimum Osób z Niepełnosprawnościami w ramach partnerskiej współpracy w obszarze społeczno-gospodarczym z Obszarem Metropolitalnym Gdańsk-Gdynia-Sopot;
- 6) wspieranie kampanii informacyjnych dotyczących osób z niepełnosprawnościami.

Odpowiedzialny za realizację: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

5. Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy:

- 1) współpraca z organizacjami pozarządowymi w realizacji działań na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych utratą pracy w ramach:
 - a) Pomorskiego Obserwatorium Rynku Pracy (PORP). Umożliwianie uczestnictwa organizacjom pozarządowym w prowadzonych w ramach obserwatorium działaniach związanych z pozyskiwaniem i upowszechnianiem informacji dot. rynku pracy i gospodarki regionu oraz promowanie działań organizacji pozarządowych będących partnerami PORP z wykorzystaniem strony internetowej obserwatorium porp.pl,
 - b) Pomorskiego Systemu Poradnictwa Zawodowego (PSPZ). Umożliwianie uczestnictwa organizacjom pozarządowym w inicjatywach podejmowanych

w ramach PSPZ, w szczególności poprzez wspólną organizację wydarzeń, seminariów, warsztatów ukierunkowanych na podnoszenie jakości, upowszechnianie i adaptacyjność poradnictwa zawodowego w regionie oraz wszelkie formy spotkań online,

- c) Sieć EURES – Europejskich Służb Zatrudnienia (European Employment Services). Umożliwianie uczestnictwa organizacjom pozarządowym w inicjatywach i promocji działań EURES mające na celu pomoc polskim bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu zatrudnienia za granicą na unijnym rynku pracy, jak również zapewnienie dostępu do informacji o warunkach życia i pracy w państwach członkowskich UE/EFTA,
 - d) realizacja projektu „Pomorskie! Tu wracam, tu pracuję” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, Działania 5.2, Poddziałania 5.2.2 Aktywizacja zawodowa. Partnerem projektu jest organizacja pozarządowa;
- 2) współpraca z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się statutowo problematyką rynku pracy, które mają swoich przedstawicieli w Pomorskiej Wojewódzkiej Radzie Rynku Pracy, w ramach realizacji zadań Rady w obszarze regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich;
 - 3) udział w pracach Zespołu ds. Metropolitalnego Rynku Pracy na rzecz współpracy międzysektorowej w strategicznych obszarach rozwoju i współpracy z Partnerami Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot, w tym w obszarze społeczno-gospodarczym (koordynuje: OMGGG);
 - 4) Udział w pracach Pomorskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej działającego na rzecz wspierania rozwoju ekonomii społecznej, powołanego przez Zarząd Województwa Pomorskiego (koordynuje: ROPS UMWP).

Odpowiedzialny za realizację: Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku.

6. Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym:

- 1) upowszechnianie i promowanie polityki senioralnej oraz działalności seniorów;
- 2) wspieranie aktywności obywatelskiej i społecznej seniorów m.in. poprzez wzmacnianie i wspieranie działalności:
 - a) Gminnych Rad Seniorów,
 - b) Pomorskiej Rady ds. Polityki Senioralnej,
 - c) Pomorskiego Forum Rad Seniorów,
 - d) Pomorskiego Forum Uniwersytetów Trzeciego Wieku,
 - e) innych grup samoorganizujących się seniorów;
- 3) promowanie idei wolontariatu wśród osób starszych oraz inicjatyw międzypokoleniowych;
- 4) promocja dobrych praktyk przełamujących izolację społeczną;
- 5) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych.

Odpowiedzialny za realizację: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej (wiodący), Kancelaria Marszałka Województwa (wspierający).

7. Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości:

- 1) wzmocnianie systemu wsparcia przedsiębiorczości społecznej poprzez koordynację, wprowadzanie elementów rozwojowych, (np. poprzez upowszechnianie informacji o wsparciu merytorycznym i finansowym w tworzeniu PES/PS) i monitoring rozwoju ekonomii społecznej w województwie pomorskim;
- 2) wspieranie samorządów w upowszechnianiu klauzul społecznych m.in. poprzez wymianę doświadczeń, dobrych praktyk i edukację w tym obszarze;
- 3) promocja lokalnych produktów i usług podmiotów ekonomii społecznej, m.in. poprzez współorganizację targów ES (np. w ramach Jarmarku św. Dominika);
odpowiedzialny za realizację: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej;
- 4) inicjowanie, wspieranie i promowanie międzysektorowych partnerstw oraz współpracy administracji, organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw oraz przedstawicieli biznesu i nauki w celu podejmowania działań na rzecz promocji gospodarczej regionu (w kontekście realizacji zobowiązania strategicznego z SRWP 2030, jakim jest realizacja działań służących wzmocnieniu gospodarczej marki regionu, w tym wspieranie identyfikacji i rozpoznawalności tworzonych w województwie produktów i działających w nim przedsiębiorstw);
- 5) inicjowanie, wspieranie i promowanie międzysektorowych partnerstw oraz współpracy administracji, organizacji pozarządowych oraz biznesu i nauki, mających na celu pozyskiwanie talentów do regionu (w szczególności w kontekście działań na rzecz realizacji przedsięwzięcia strategicznego „Study in Pomorskie”, którego celem jest umiędzynarodowienie pomorskich ośrodków akademickich, poprawa ich konkurencyjności oraz wzmocnienie konkurencyjności regionu poprzez przyciąganie studentów zagranicznych i tworzenie dla nich jak najlepszych warunków do życia i studiowania w województwie pomorskim);
- 6) działania na rzecz budowy partnerstwa z regionalnymi organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwoju przedsiębiorczości młodzieżowej;
- 7) działania na rzecz budowania współpracy administracji, organizacji pozarządowych, biznesu i nauki (w szczególności w kontekście realizacji procesu przedsiębiorczego odkrywania (PPO) oraz umacniania potencjału Partnerstw na rzecz Inteligentnych Specjalizacji Pomorza (ISP));
- 8) inicjowanie, wspieranie i promowanie międzysektorowych partnerstw i działań, mających na celu rozwój innowacyjności i wdrażanie nowych rozwiązań w praktyce gospodarczej (w szczególności z zakresu partnerstw na rzecz Inteligentnych Specjalizacji Pomorza);
- 9) budowanie pozytywnych relacji i współpracy z przedstawicielami samorządu gospodarczego, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami otoczenia biznesu, poprzez zapraszanie ww. podmiotów do udziału w konferencjach, spotkaniach tematycznych i innych ważnych wydarzeniach o tematyce gospodarczej, organizowanych przez Departament Rozwoju Gospodarczego;

10) działania na rzecz budowy partnerstwa z regionalnymi i ogólnokrajowymi organizacjami samorządu gospodarczego, instytucjami otoczenia biznesu i organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami naukowymi na rzecz rozwoju Korytarza Transportowego Bałtyk-Adriatyk;

11) monitoring sytuacji i potencjału rozwoju gospodarczego regionu województwa pomorskiego;

odpowiedzialny za realizację: Departament Rozwoju Gospodarczego (wiodący), Kancelaria Marszałka Województwa/Referat Współpracy Międzynarodowej (wspierający);

12) wspieranie działań służących promowaniu żywności lokalnej i wysokiej jakości, postępowi biologicznemu i hodowlanemu w rolnictwie;

odpowiedzialny za realizację: Departament Środowiska i Rolnictwa.

8. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych:

1) wspieranie rozwoju partnerskiej współpracy pomiędzy samorządami lokalnymi a podmiotami świadczącymi usługi aktywizacji i integracji na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;

odpowiedzialny za realizację: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej;

2) udział w pracach Pomorskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego;

3) bieżąca współpraca z pomorskimi Ośrodkami Wsparcia Ekonomii Społecznej;

4) organizowanie i współorganizowanie spotkań, seminariów, konferencji, mających na celu podniesienie i upowszechnienie wiedzy o możliwościach uzyskania wsparcia z EFS;

5) propagowanie idei wielosektorowego partnerstwa na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego, ze szczególnym uwzględnieniem roli organizacji pozarządowych, w tym realizacji projektów partnerskich przez organizacje ubiegające się o wsparcie ze środków EFS;

6) prowadzenie konsultacji w zakresie przygotowania wniosków aplikacyjnych projektów współfinansowanych ze środków EFS;

odpowiedzialny za realizację: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego;

7) udzielanie pomocy w nawiązywaniu współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej z partnerami regionalnymi województwa pomorskiego w zakresie statutowej działalności organizacji pozarządowych;

8) wspieranie regionalnej i międzynarodowej aktywności organizacji młodzieżowych;

odpowiedzialny za realizację: Kancelaria Marszałka Województwa/Referat Współpracy Międzynarodowej (wiodący), Departament Edukacji i Sportu (wspierający);

9) udział w realizacji i monitorowaniu Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030;

10) udział w opracowywaniu i konsultowaniu projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2021-2027;

- 11) udział w opracowaniu i konsultowaniu projektu programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027;
- 12) współpraca w ramach regionalnej inicjatywy służącej wsparciu oddolnych przedsięwzięć na rzecz rozwoju wspólnot lokalnych;
- 13) współpraca w ramach Pomorskiego Forum Terytorialnego (PFT), które jest ciałem o charakterze opiniodawczo-konsultacyjnym Zarządu Województwa Pomorskiego w kwestiach prowadzenia działań rozwojowych na poziomie regionalnym;
- 14) promocja dobrych rozwiązań przestrzennych na poziomie regionalnym i lokalnym, w tym m.in. poprzez organizację *Konkursu na Najlepszą Przestrzeń Publiczną Województwa Pomorskiego*;
- 15) współpraca w ramach sporządzanych analiz i studiów związanych z problemami zagospodarowania przestrzennego;
- 16) implementacja polityki przestrzennej województwa pomorskiego i prowadzenie Dialogu Terytorialnego;
- 17) działania na rzecz ochrony krajobrazu;
- 18) udział przedstawicieli branżowych organizacji pozarządowych w Wojewódzkiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej;

odpowiedzialny za realizację: Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego oraz Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego;

- 19) wspieranie działalności Lokalnych Grup Działania (LGD) funkcjonujących w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 oraz Lokalnych Grup Rybackich (LGR) funkcjonujących w ramach Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze” w zakresie szkoleniowo-doradczym, wydawania publikacji i wspierania funkcjonowania LGD i LGR;
- 20) wspieranie rozwoju obszarów wiejskich poprzez realizację zadań w ramach Planu działania Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 tj.:
 - a) realizację działań informacyjno-promocyjną dotyczącą PROW 2014-2020 (organizacja szkoleń/warsztatów/seminariów, wydawanie publikacji, organizacja kampanii promocyjnych);
 - b) realizację projektów własnych Jednostki Regionalnej KSOW i Partnerów KSOW w ramach Planu operacyjnego KSOW na lata 2022-2023 w zakresie dot. m.in. wspierania innowacji w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich, zwiększenia udziału zainteresowanych stron we wdrażaniu inicjatyw na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, informowanie społeczeństwa i potencjalnych beneficjentów o polityce rozwoju obszarów wiejskich i wsparciu finansowym, aktywizacji mieszkańców wsi na rzecz podejmowania inicjatyw w zakresie rozwoju obszarów wiejskich, w tym kreowania miejsc pracy na terenach wiejskich (organizacja/udział w targach/wystawach/jarmarkach, organizacja /udział konkursów, wizyt studyjnych, imprez plenerowych, organizacja szkoleń/warsztatów/ seminariów);

odpowiedzialny za realizację: Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich;

- 21) udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w Komitecie Monitorującym w ramach RPO WP;
- 22) bezpłatne doradztwo i wsparcie merytoryczne oraz organizowanie szkoleń i warsztatów adresowanych do organizacji pozarządowych w zakresie środków europejskich;

odpowiedzialny za realizację: Departament Programów Regionalnych.

9. Nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie:

- 1) wspieranie działań o charakterze ponadlokalnym, prowadzących do rozwoju kompetencji kluczowych, w szczególności społecznych i obywatelskich, uwzględniających m. in. różnorodność narodowościową, kulturową i etniczną, z uwzględnieniem integracji i włączenia społecznego osób z niepełnosprawnościami.

Odpowiedzialny za realizację: Departament Edukacji i Sportu (wiodący), Kancelaria Marszałka Województwa (wpierający).

10. Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego:

- 1) wspieranie zadań z zakresu kultury obejmujących:
 - a) przedsięwzięcia o charakterze regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym służące podtrzymywaniu i rozpowszechnianiu tradycji regionu Pomorza, w tym przedsięwzięcia o charakterze jubileuszowym,
 - b) przedsięwzięcia artystyczne o charakterze regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym, realizowane zgodnie z polityką kulturalną województwa pomorskiego i mające istotne znaczenie dla promocji kultury regionu w kraju i zagranicą,
 - c) promowanie dzieł twórców kultury województwa pomorskiego,
 - d) ochrona i rozwój kultury ludowej i amatorskiego ruchu artystycznego, w tym ochrona unikalnych, znikających zawodów i umiejętności artystycznych,
 - e) propagowanie kultury mniejszości narodowych i etnicznych, budowanie świadomych postaw w tym zakresie, wzmacnianie społecznej akceptacji i otwartości na różnorodność kulturową,
 - f) przedsięwzięcia kulturalne mające na celu integrację imigrantów;
 - g) zachowanie, rozwój i promocja języka regionalnego,
 - h) wzbogacenie oferty w zakresie edukacji artystycznej i kulturalnej,
 - i) inicjatywy mające na celu doskonalenie form zarządzania i pozyskiwania funduszy krajowych i zagranicznych dla realizacji projektów kulturalnych regionu,
 - j) wspieranie systemu tworzenia monitoringu życia kulturalnego regionu,
 - k) badanie, dokumentowanie, popularyzowanie i upowszechnianie wiedzy o zabytkach i dziedzictwie kulturowym regionu,
 - l) przedsięwzięcia promujące jubileusze i rocznice wskazane przez stosowne uchwały Sejmu,
 - m) inicjatywy mające na celu prowadzenie szkoleń i warsztatów skierowanych do kadr kultury,

- n) działania na rzecz tworzenia sieci partnerstw między podmiotami działającymi w obszarze kultury;
- 2) do priorytetowych zadań w zakresie współpracy Samorządu z organizacjami pozarządowymi należy również podtrzymywanie współpracy merytorycznej ze związkami i stowarzyszeniami twórczymi (m.in. przy organizowaniu konkursów stypendialnych czy Pomorskiej Nagrody Artystycznej).

Odpowiedzialny za realizację: Departament Kultury (wiodący), Kancelaria Marszałka Województwa/ Referat Współpracy Międzynarodowej (wspierający).

11. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej:

- 1) wspieranie realizacji programów szkoleniowych i współzawodnictwa na szczeblu wojewódzkim w sporcie dzieci i młodzieży, w tym dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo oraz szkoleń, współzawodnictwa i rehabilitacji w sporcie osób niepełnosprawnych, a także organizacja, prowadzenie szkoleń i poradnictwa w zakresie kultury fizycznej;
- 2) wspieranie organizacji imprez sportowych, konkursów, plebiscytów, szkoleń i konferencji o zasięgu ponadlokalnym w tym międzynarodowym;
- 3) współfinansowanie i współpraca ze związkami sportowymi, klubami sportowymi oraz innymi organizacjami pozarządowymi w organizowaniu imprez sportowych, konkursów, konferencji z zakresu kultury fizycznej;
- 4) wyróżnianie inicjatyw i działań promujących aktywność fizyczną, realizowanych poprzez podmioty z terenu województwa;
- 5) wspieranie i propagowanie realizacji programów, inicjatyw i innych działań aktywizujących mieszkańców województwa pomorskiego w zakresie sportu powszechnego, w szczególności jako elementu tworzenia wspólnot i społeczności lokalnych;
- 6) realizacja dodatkowych pozalekcyjnych zajęć sportowych;
- 7) zakup sprzętu sportowego.

Odpowiedzialny za realizację: Departament Edukacji i Sportu (wiodący), Kancelaria Marszałka Województwa (wspierający).

12. Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego:

- 1) promocja potencjału turystyki regionu, jako dziedziny rozwoju gospodarczego województwa pomorskiego, w celu aktywizacji branży turystycznej, podniesienia konkurencyjności i innowacyjności oraz poprawy jakości oferty turystycznej i jej komercjalizacji;

odpowiedzialny za realizację – Pomorska Regionalna Organizacja Turystyczna, Departament Turystyki (wspierający);

- 2) ochrona zwierząt:
 - a) konsultacje projektów Uchwał Sejmiku WP w sprawie ograniczenia populacji zwierząt z Polskim Związkiem Łowieckim oraz organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt,

- b) konsultacje projektów Uchwał Sejmiku WP w sprawie podziału województwa pomorskiego na obwody łowieckie oraz kategoryzacja obwodów łowieckich z Polskim Związkiem Łowieckim;
- 3) ochrona przyrody:
- a) wspieranie czynnych działań na rzecz ochrony bioróżnorodności,
 - b) wspieranie czynnych działań na rzecz rodzimej przyrody poprzez walkę z gatunkami inwazyjnymi obcego pochodzenia,
 - c) wspieranie zadań z zakresu edukacji przyrodniczej promującej wartości przyrodnicze, historyczne, kulturowe i turystyczne parków krajobrazowych,
 - d) wspieranie ochrony przyrody poprzez promowanie i wspomaganie seminariów, konkursów, publikacji, wystaw, festynów, turnusów ekologicznych, spotkań informacyjnych itp.;
- 4) zadania edukacyjne na rzecz kształtowania świadomości ekologicznej społeczeństwa:
- a) wspieranie działań oraz kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa na rzecz klimatu,
 - b) propagowanie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska wśród mieszkańców województwa, m.in. emisji do powietrza, emisji hałasu,
 - c) promowanie selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych i odpadów niebezpiecznych oraz ulegających biodegradacji, w tym propagowanie ograniczenia stosowania opakowań jednorazowych i wykonanych z tworzyw sztucznych,
 - d) promocja użytkowania produktów zawierających surowce pochodzące z odzysku,
 - e) edukacja w zakresie przyczyn i skutków marnowania żywności;
 - f) promowanie działań w kierunku niskoodpadowej gospodarki o obiegu zamkniętym;
- 5) wspieranie działań związanych z ukierunkowaniem ruchu turystycznego na terenach cennych przyrodniczo i krajobrazowo.

Odpowiedzialny za realizację: Departament Środowiska i Rolnictwa, Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych.

13. Turystyka i krajoznawstwo:

- 1) kształtowanie przestrzeni turystycznej, m.in. poprzez wytyczanie, znakowanie, odnawianie (renowację) szlaków pieszych;
- 2) wspieranie rozwoju produktów turystycznych m.in. poprzez promowanie:
 - a) szlaków kulturowych, jako atrakcyjna całoroczna oferta turystyczna,
 - b) znaczenia kulturowego i przyrodniczego dziedzictwa dla rozwoju turystyki i ochrony tych elementów.

Odpowiedzialny za realizację: Departament Turystyki (wiodący), Kancelaria Marszałka Województwa/ Referat Współpracy Międzynarodowej (wspierający).

14. Działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami:

- 1) prowadzenie Regionalnego Punktu Kontaktowego dla Programów międzynarodowych – wspieranie podmiotów z województwa pomorskiego w aplikowaniu o środki programów UE, a także pomoc w przygotowaniu i realizacji projektów;
- 2) promocja programów międzynarodowych zarządzanych przez Komisję Europejską oraz programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej i Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa;

odpowiedzialny za realizację – Departament Rozwoju Regionalnego i Przestrzennego;

- 3) tworzenie jak najlepszego wizerunku regionu, poprzez wykorzystanie wszelkich dostępnych form promocji województwa pomorskiego, uwzględniając przy tym bieżące działania promocyjne innych podmiotów regionalnych, samorządowych, administracji rządowej i organizacji pozarządowych.

Odpowiedzialny za realizację: Kancelaria Marszałka Województwa (wiodący), Kancelaria Marszałka Województwa / Referat Współpracy Międzynarodowej (wspierający), Departament Rozwoju Gospodarczego (wspierający).

15. Promocja i organizacja wolontariatu:

- 1) promowanie idei wolontariatu i wspieranie działań wolontarystycznych pomorskich organizacji pozarządowych na poziomie wojewódzkim i międzynarodowym.

Odpowiedzialny za realizację: Pełnomocnik; Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Kancelaria Marszałka Województwa / Referat Współpracy Międzynarodowej (wspierający).

16. Pomoc Polonii i Polakom za granicą:

- 1) współpraca z Polonią, która może stanowić pomost i istotny czynnik aktywizujący w kontaktach z poszczególnymi regionami;
- 2) wspieranie rozwoju tożsamości narodowej w środowiskach polonijnych.

Odpowiedzialny za realizację: Kancelaria Marszałka Województwa /Referat Współpracy Międzynarodowej.

17. Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym, w tym z możliwością zastosowania trybu określonego w ustawie z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym:

- 1) realizacja działań profilaktycznych i edukacyjnych (w tym działań służących promocji zdrowego stylu życia z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej, różnorodnych form profilaktyki rówieśniczej, działań prowadzonych w świetlicach z programem socjoterapeutycznym i opiekuńczo-wychowawczym) oraz działań terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień;
- 2) realizacja działań profilaktycznych adresowanych do grup ryzyka i młodych ludzi eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi oraz działań edukacyjnych dla rodziców, opiekunów i wychowawców, zwiększających ich kompetencje w obszarze

profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, szkód wynikających z używania środków psychoaktywnych przez nie;

- 3) realizacja rekomendowanych programów w zakresie profilaktyki uzależnień wśród dzieci i młodzieży, opartych na skutecznych strategiach oddziaływań (znajdujących się w bazach danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytutu Psychiatrii i Neurologii, Ośrodek Rozwoju Edukacji);
- 4) prowadzenie działań interwencyjnych oraz realizacja programów pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla dorosłych członków rodzin osób pijących alkohol szkodliwie lub uzależnionych i dla osób doświadczających przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym;
- 5) inicjowanie przedsięwzięć wspomagających osoby uzależnione od środków psychoaktywnych w utrzymaniu abstynencji, w tym wspieranie działalności środowisk abstynenckich;
- 6) edukacja kobiet ciężarnych i planujących ciążę, członków ich rodzin, pracowników służby zdrowia i różnych grup zawodowych (nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych itp.), na temat Płodowego Zespołu Alkoholowego (FAS) i Poalkoholowego Uszkodzenia Płodu (FASD) oraz udzielanie pomocy dzieciom z FAS/FASD;
- 7) edukacja przyszłych kierowców w zakresie przeciwdziałania prowadzeniu pojazdów pod wpływem środków psychoaktywnych;

odpowiedzialny za realizację: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej;

- 8) konsultacje projektów Uchwał Sejmiku WP w sprawie powierzchni i rejonizacji upraw maku i konopi włóknistych na dany rok z Pomorską Radą Działalności Pożytku Publicznego.

Odpowiedzialny za realizację: Departament Środowiska i Rolnictwa.

18. Działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w art. 4. pkt. 1-33 ustawy:

- 1) wspieranie prowadzenia i rozwoju powiatowych Centrów Wsparcia dla pomorskich organizacji pozarządowych m.in. w zakresie doradztwa, mentoringu, organizacji szkoleń i warsztatów oraz organizacji powiatowych spotkań sieciujących;
- 2) wspieranie działań organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w pozyskiwaniu środków finansowych na projekty regionalne, w tym dofinansowanie wkładu własnego organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, realizujących projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych z zakresu zadań publicznych określonych w Programie Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2022 w zakresie wzmacniania aktywności obywatelskiej w obszarach: integracja i pomoc społeczna, rozwój wspólnot i społeczności lokalnych - wspieranie rozwoju partnerskiej współpracy pomiędzy samorządami lokalnymi a podmiotami świadczącymi usługi aktywizacji i integracji na

rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; promocji i organizacji wolontariatu; działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3);

- 3) doskonalenie Pomorskiego Systemu Współpracy i Wspierania Organizacji Pozarządowych, w tym poprzez działania na rzecz wzmocnienia i poszerzenia oferty pomorskich funduszy lokalnych, w tym m.in.: Fundusz Inicjowania Rozwoju, Pomorski Fundusz Pożyczkowy, Pomorski Fundusz Młodzieżowy, Fundusz AKUMULATOR SPOŁECZNY;
- 4) prowadzenie systematycznych działań monitorujących i analitycznych w kontekście kondycji III sektora, współpracy międzysektorowej i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w województwie pomorskim;
- 5) współorganizowanie kampanii promocyjnych organizacji pozarządowych, w tym kampanii 1%;
- 6) wzmocnianie form aktywności obywatelskiej i współzarządzania rozwojem lokalnym;
- 7) współredagowanie zakładki „organizacje pozarządowe” na stronie internetowej www.rops.pomorskie.eu zawierającej informacje dotyczące współpracy pomorskich organizacji z Samorządem, ważnych wydarzeń dot. trzeciego sektora;
- 8) promocja dobrych praktyk organizacji pozarządowych, w tym Nagroda Bursztynowego Mieczyka i Bursztynowego Katamaranu.

odpowiedzialny za realizację: Pełnomocnik, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Kancelaria Marszałka Województwa.

§ 6.

WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW PLANOWANYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMU

1. Program jest finansowany z budżetu Województwa, budżetu państwa, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, środków z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON).
2. Planowana wysokość środków przeznaczonych na niżej wymienione priorytetowe zadania publiczne zlecane organizacjom pozarządowym w trybie otwartych konkursów ofert (w tym ogłaszanych w trybie art. 16a ustawy) kształtuje się następująco:
 - a) **pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób;**
 - kwota zaplanowana na 2021 rok – 250 000 zł,
 - kwota zaplanowana na 2022 rok – 250 000 zł,
 - inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej poprzez łagodzenie skutków ubóstwa i wspieranie programów o charakterze ponadlokalnym na rzecz wyjścia z trudnych sytuacji życiowych - 200 000 zł;
 - inspirowanie i promowanie nowych metod działań w zakresie aktywizacji i integracji osób starszych, w tym kombatantów - 50 000 zł;
 - b) **wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej;**
 - kwota zaplanowana na 2021 rok – 400 000 zł,

- kwota zaplanowana na 2022 rok – 400 000 zł,
- (środki z budżetu państwa są zabezpieczone w budżecie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach realizacji umów wieloletnich na rok 2021; zgodnie z treścią art. 154 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Marszałek Województwa zleca prowadzenie ośrodka adopcyjnego na co najmniej 5 lat);

c) ochrona i promocja zdrowia w tym działalności leczniczej;

- kwota zaplanowana na 2021 rok – 260 000 zł,
- kwota zaplanowana na 2022 rok – 300 000 zł,
- warsztaty świadomości onkologicznej;
- edukacja zdrowotna;

d) działalność na rzecz osób niepełnosprawnych;

- kwota zaplanowana na 2021 rok – 1 100 000 zł,
- kwota zaplanowana na 2022 rok – 1 100 000 zł,
- budowanie wsparcia środowiskowego osób z niepełnosprawnościami poprzez rehabilitację zawodową i społeczną (wysokość dofinansowania uzależniona jest od wysokości środków otrzymanych w roku 2021 z PFRON; środki pochodzące z funduszu przeznaczone na realizację Programu zostaną określone w stosownej uchwale Sejmiku Województwa Pomorskiego);
- kwota zaplanowana na 2021 rok – 0 zł,
- kwota zaplanowana na 2022 rok – 312 496 zł,
- wypracowanie standardu i przeprowadzenie pilotażu w zakresie usług mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z niepełnosprawnością fizyczną (w ramach projektu finansowanego z POWER);

e) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym;

- kwota zaplanowana na 2021 rok – 100 000 zł,
- kwota zaplanowana na 2022 rok – 350 000 zł;
- upowszechnianie i promowanie polityki senioralnej oraz działalności seniorów;

f) nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie;

- kwota zaplanowana na 2021 rok - 131 000 zł,
- kwota zaplanowana na 2022 rok - 131 000 zł;

g) kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;

- kwota zaplanowana na 2021 rok - 1 400 000 zł,
- kwota zaplanowana na 2022 rok – 1 900 000 zł;

h) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej;

- wspieranie realizacji programów szkoleniowych i współzawodnictwa na szczeblu wojewódzkim w sporcie dzieci i młodzieży, w tym dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo oraz szkoleń, współzawodnictwa i rehabilitacji w sporcie osób

niepełnosprawnych, a także organizacja, prowadzenie szkoleń i poradnictwa w zakresie kultury fizycznej;

- wspieranie organizacji imprez sportowych, konkursów, plebiscytów, szkoleń i konferencji o zasięgu ponadlokalnym w tym międzynarodowym;
- wspieranie i propagowanie realizacji programów, inicjatyw i innych działań aktywizujących mieszkańców województwa pomorskiego w zakresie sportu powszechnego, w szczególności jako elementu tworzenia wspólnot i społeczności lokalnych;
- realizacja dodatkowych pozalekcyjnych zajęć sportowych;
- zakup sprzętu sportowego;
- kwota zaplanowana na 2021 rok - 4 456 000 zł,
- kwota zaplanowana na 2022 rok - 4 876 000 zł;

i) turystyka i krajoznawstwo;

- kwota zaplanowana na 2021 rok – 100 000 zł,
- kwota zaplanowana na 2022 rok – 70 000 zł;

j) przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym;

- kwota zaplanowana na 2021 rok - 180 000 zł,
- kwota zaplanowana na 2022 rok – 250 000 zł;

k) działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w § 4. pkt. 1-33 ustawy;

- kwota zaplanowana na 2021 rok – 220 000 zł,
- kwota zaplanowana na 2022 rok – 320 000 zł;
- wspieranie prowadzenia i rozwoju powiatowych Centrów Wsparcia dla pomorskich organizacji pozarządowych m.in. w zakresie doradztwa, mentoringu, organizacji szkoleń i warsztatów oraz organizacji powiatowych spotkań sieciujących - 220 000 zł;
- wspieranie działań organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w pozyskiwaniu środków finansowych na projekty regionalne, w tym dofinansowanie wkładu własnego organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, realizujących projekty współfinansowane ze środków zewnętrznych z zakresu zadań publicznych określonych w Programie Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2021 w zakresie wzmacniania aktywności obywatelskiej w obszarach: integracja i pomoc społeczna; rozwój wspólnot i społeczności lokalnych - wspieranie rozwoju partnerskiej współpracy pomiędzy samorządami lokalnymi a podmiotami świadczącymi usługi aktywizacji i integracji na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym; działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym; promocji i organizacji wolontariatu; działalności na rzecz

organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3) – 100 000 zł.

3. Planowana wysokość środków przeznaczonych na prowadzenie systematycznych działań monitorujących i analitycznych w kontekście kondycji III sektora, współpracy międzysektorowej i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w województwie pomorskim wynosi 25 000 zł.
4. Planowana wysokość środków przeznaczona na finansowanie Programu z budżetu Województwa określona zostanie w budżecie Województwa na rok 2022 i zgodnie z prognozą przedłożoną Zarządowi wynosić będzie 9 184 496 zł oraz 1 100 000 zł PFRON.
5. Środki mogą w ciągu roku budżetowego zostać zwiększone lub zmniejszone w zależności od sytuacji finansowej Województwa.
6. Zlecenie realizacji zadań publicznych finansowanych z udziałem środków Samorządu jest realizowane zgodnie z normą art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 5 września 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U.2020.1062 t.j.) oraz Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

§ 7.

FORMY WSPÓŁPRACY

1. Współpraca pomiędzy Samorządem a organizacjami pozarządowymi może mieć charakter finansowy lub pozafinansowy.
2. Współpraca finansowa pomiędzy Samorządem a organizacjami pozarządowymi odbywa się na zasadach i w trybach określonych w powszechnie obowiązujących przepisach, w tym w:
 - 1) ustawie w formie:
 - a) powierzenia wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji,
 - b) wspierania wykonywania zadań publicznych wraz z udzielaniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.
3. Powierzenie i wsparcie przez województwo realizacji zadań publicznych przez organizacje może mieć charakter umowy wieloletniej, zawartej na czas określony nie dłuższy niż 5 lat. Umowy te mogą być aneksowane każdego roku po zabezpieczeniu w budżecie województwa środków finansowych na realizację zadań publicznych.
4. Współpraca pozafinansowa pomiędzy Samorządem a organizacjami pozarządowymi odbywa się w następujących formach:
 - 1) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działań oraz promowanie działalności organizacji i współpracy z Samorządem poprzez publikowanie na stronach internetowych Samorządu oraz na portalu regionalnym ważnych informacji, dotyczących zarówno działań samorządu, jak i organizacji pozarządowych, w tym informacji o planowanych posiedzeniach Komisji Sejmiku, na których dyskutowane będą projekty aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych a także wydarzeń wynikających z realizowanych zadań publicznych;

- 2) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji pozarządowych oraz dokumentów o charakterze programowym i strategicznym, dotyczących szeroko rozumianej aktywności obywatelskiej;
 - 3) konsultowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ustawy z PRDPP;
 - 4) tworzenie wspólnych zespołów międzysektorowych o charakterze doradczym lub inicjatywnym;
 - 5) realizację wspólnych przedsięwzięć, w tym:
 - a) organizacja konferencji, szkoleń, seminariów, warsztatów, sesji, debat, festiwali,
 - b) spektakli, konkursów, wystaw, plenerów, przeglądów, zawodów, imprez,
 - c) współpraca przy świadczeniu usług na rzecz lokalnej społeczności,
 - d) otwarte spotkania przedstawicieli organizacji pozarządowych i samorządu dotyczące bieżących problemów i potrzeb mieszkańców Województwa,
 - e) projektów partnerskich;
 - 6) obejmowanie patronatem Marszałka wybranych przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe;
 - 7) spotkania i konsultacje organizacji pozarządowych z osobami odpowiedzialnymi w jednostkach samorządu terytorialnego na terenie województwa za realizację zadań w poszczególnych sferach zadań publicznych;
 - 8) pomoc w nawiązywaniu kontaktów i współpracy organizacji pozarządowych w skali regionalnej, ponadregionalnej i międzynarodowej, w szczególności z partnerami o podobnym działaniu w regionach partnerskich;
 - 9) udostępnienie sal mieszczących się w siedzibie Urzędu, z przeznaczeniem na organizację przedsięwzięć związanych ze statutową działalnością organizacji pozarządowych zgodnie z obowiązującą uchwałą Zarządu;
 - 10) nieodpłatne przekazanie pomorskim organizacjom pozarządowym w ramach posiadanych zasobów sprzętu komputerowego (komputerów stacjonarnych) na realizację zadań publicznych;
 - 11) wspólne diagnozowanie problemów i potrzeb organizacji pozarządowych w województwie pomorskim;
 - 12) umowy partnerskiej określonej w art. 28a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju³ oraz porozumienia albo umowy o partnerstwie określonych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020⁴.
5. Współpraca może odbywać się z zastosowaniem mechanizmu regrantingu, w ramach którego współpraca pomiędzy Samorządem a organizacjami pozarządowymi będzie się odbywać na zasadach opisanych w ustawie oraz w Wieloletnim Programie Współpracy

³ tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1295

⁴ tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r. poz. 818

Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na lata 2021-2025.

6. Współpraca może odbywać się poprzez realizację inicjatyw lokalnych na zasadach określonych w ustawie.

§ 8.

SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

1. Partnerami uczestniczącymi w realizacji Programu są:
 - 1) Sejmik;
 - 2) Zarząd;
 - 3) departamenty Urzędu;
 - 4) jednostki organizacyjne podległe Samorządowi;
 - 5) PRDPP;
 - 6) PROP;
 - 7) PS COP;
 - 8) Zespół Międzysektorowy;
 - 9) Pełnomocnik;
 - 10) organizacje pozarządowe.
2. Za monitorowanie sposobu realizacji Programu odpowiada Pełnomocnik.
3. Metodami i narzędziami wykorzystywanymi w monitorowaniu będą:
 - 1) analiza dokumentów przedkładanych Pełnomocnikowi przez organizacje pozarządowe;
 - 2) analiza dokumentów przedkładanych Pełnomocnikowi przez departamenty Urzędu.

§ 9.

TRYB POWOŁYWANIA I ZASADY DZIAŁANIA KOMISJI KONKURSOWYCH DO OPINIOWANIA OFERT W OTWARTYCH KONKURSACH OFERT

1. Zarząd, uchwałą w sprawie określenia założeń budżetowych oraz organizacji prac nad projektem budżetu województwa pomorskiego na 2022 rok, wskazuje departamenty organizujące konkursy.
2. Za treść i formę ogłoszenia o konkursie oraz powołanie i prace Komisji, których zadaniem jest opiniowanie ofert złożonych w otwartym konkursie ofert na realizację zadań publicznych w poszczególnych zakresach, odpowiedzialne są właściwe merytorycznie departamenty Urzędu.
3. Po uchwaleniu Programu przez Sejmik, Pełnomocnik zamieszcza na stronie internetowej Samorządu informację o możliwości wskazania przez organizacje pozarządowe kandydatów na członków poszczególnych Komisji.
4. Pełnomocnik przekaże listę kandydatów na członków Komisji do departamentów odpowiedzialnych za powołanie i prace poszczególnych Komisji.
5. Komisja konkursowa może działać bez udziału osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, jeżeli:
 - 1) żadna organizacja nie wskaże osób do składu komisji konkursowej, lub

- 2) wskazane osoby nie wezmą udziału w pracach komisji konkursowej, lub
 - 3) wszystkie powołane w skład komisji konkursowej osoby podlegają wyłączeniu na podstawie art. 15 ust. 2d lub art. 15 ust. 2f ustawy.
6. Zarząd w drodze uchwały:
 - 1) ogłasza otwarte konkursy ofert;
 - 2) powołuje Komisje, wskazując Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Komisji.
 7. W skład Komisji wchodzi:
 - 1) 3 przedstawicieli Zarządu;
 - 2) 3 przedstawicieli organizacji pozarządowych, zgodnie z art. 15 ust. 2d ustawy.
 8. Pracami Komisji kieruje Przewodniczący Komisji lub Wiceprzewodniczący (w przypadku nieobecności Przewodniczącego).
 9. Obowiązki Przewodniczącego Komisji:
 - 1) określenie oraz powiadomienie członków Komisji o formie, terminie i miejscu posiedzenia Komisji (dopuszcza się formę obiegową on-line lub zdalną z wykorzystaniem dostępnych komunikatorów);
 - 2) prowadzenie posiedzeń Komisji;
 - 3) informowanie członków Komisji o odpowiedzialności w przypadku naruszenia przepisów dotyczących prac Komisji.
 10. Obowiązki członków Komisji:
 - 1) rzetelne i obiektywne wykonywanie powierzonych im czynności, kierując się wyłącznie przepisami prawa, wiedzą i doświadczeniem;
 - 2) czynny udział w pracach Komisji;
 - 3) niezwłoczne informowanie Przewodniczącego o okolicznościach uniemożliwiających wykonywanie obowiązków członka Komisji.
 11. Prawa członków Komisji:
 - 1) uczestnictwo we wszystkich pracach Komisji;
 - 2) wgląd do dokumentów związanych z pracą Komisji.
 12. Właściwe departamenty Urzędu organizujące konkursy zapewniają:
 - 1) obsługę techniczno-organizacyjną Komisji;
 - 2) organizowanie w porozumieniu z Przewodniczącym posiedzeń Komisji;
 - 3) prowadzenie korespondencji w zakresie zleconym przez Przewodniczącego;
 - 4) sporządzanie protokołów z posiedzeń Komisji, jak również innych dokumentów związanych z pracą Komisji.
 13. Właściwe departamenty Urzędu organizujące konkursy ustalają kryteria formalne i merytoryczne oceny ofert konkursowych oraz opracowują „kartę oceny” jako narzędzie służące do oceny wniosków. Wnioskom o realizację zadania publicznego przyznawane są punkty w obrębie każdego z ustalonych kryteriów oceny, które są następnie sumowane. Jest to podstawa do ustalenia kolejności (hierarchizacji) dofinansowania realizacji zadań.
 14. Celem działania Komisji jest:
 - 1) weryfikacja wyników oceny formalnej ofert dokonanej przez departament merytoryczny z której sporządzany jest protokół,

- 2) ocena merytoryczna oferty spełniających kryteria formalne na podstawie kryteriów określonych w ogłoszeniu konkursowym,
 - 3) przedstawienie propozycji wysokości podziału środków finansowych na poszczególne oferty.
15. Tryb pracy Komisji:
- 1) Komisja może pracować w systemie elektronicznego naboru wniosków wskazanego w ogłoszeniu o konkursie jak również na posiedzeniach w siedzibie Urzędu;
 - 2) obrady odbywają się w obecności co najmniej połowy składu Komisji;
 - 3) Komisja podejmuje rozstrzygnięcia zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym, w przypadku równej liczby głosów decyduje głos Przewodniczącego, a w razie jego nieobecności - Wiceprzewodniczącego;
 - 4) z obrad Komisji sporządza się protokół, z którym zapoznają się wszyscy członkowie uczestniczący w pracach Komisji. Protokół podpisuje Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący w jego zastępstwie.
16. Decyzję w sprawie zlecenia organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych, podejmuje w formie uchwały Zarząd, w oparciu o opinię Komisji.

§ 10.

SPOSÓB OCENY REALIZACJI PROGRAMU

1. Za sposób oceny realizacji Programu odpowiedzialny jest Pełnomocnik, który w tym zakresie będzie współpracował z PRDPP i PROP.
2. Narzędziami wykorzystywanymi w ocenie Programu będą:
 - 1) kwestionariusz ankiety skierowany do departamentów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań i działań wymienionych w Programie;
 - 2) analiza dokumentów składanych przez: organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, departamenty Urzędu zaangażowane w realizację zadań Programu;
 - 3) monitorowanie działań prowadzonych przez organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego i Samorząd wspólnie z PSCOP.
3. Ustala się między innymi następujące wskaźniki efektywności Programu:
 - 1) szacunkowa liczba odbiorców realizowanych zadań publicznych;
 - 2) liczba organizacji pozarządowych podejmujących zadania publiczne w oparciu o dotacje przekazywane przez Samorząd na podstawie ustawy oraz przepisów ustaw, o których mowa w § 7 ust 2;
 - 3) wysokość środków finansowych przeznaczonych z budżetu województwa na realizację tych zadań;
 - 4) liczba i różnorodność zadań publicznych realizowanych przy współpracy Samorządu Województwa i organizacji pozarządowych;
 - 5) liczba przedsięwzięć, którym udzielono patronatów Marszałka Województwa Pomorskiego.

4. Wnioski z realizacji Programu będą wykorzystane przy tworzeniu Programu na rok 2023 i w latach następnych.
5. W terminie do dnia 31 maja 2023 roku Zarząd przedłoży Sejmikowi sprawozdanie z realizacji Programu.

§ 11.

INFORMACJE O SPOSOBIE TWORZENIA PROGRAMU ORAZ O PRZEBIEGU KONSULTACJI

1. Za opracowanie Programu odpowiada Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Zespół Międzysektorowy wspólnie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej do dnia 15 września 2021 roku przygotował projekt Programu. Projekt był tworzony również przy współpracy z departamentami Urzędu oraz Wojewódzkim Urzędem Pracy. Następnie Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej zgodnie z § 12 ust. 2 załącznika do Uchwały 334/XXVI/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Samorządu Województwa Pomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2021 opracował projekt Programu z zachowaniem terminu do 15 września 2021 r.
2. Zgodnie z obowiązującą Uchwałą Sejmiku dotyczącą sposobu konsultowania projektów aktów prawa miejscowego w terminie od 8 października 2021 r. do 25 października 2021r. przeprowadzono z organizacjami pozarządowymi konsultacje pisemne za pośrednictwem poczty elektronicznej. Informacje o przeprowadzeniu konsultacji wraz z projektem Programu zamieszczone zostały na stronie internetowej Samorządu, na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu. Ponadto Projekt zgodnie z ww. uchwałą Sejmiku został przedłożony w formie pisemnej PRDPP, która pozytywnie zaopiniowała projekt.
3. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej wraz z Pełnomocnikiem przedłożyli Zarządowi projekt Programu wraz ze sprawozdaniem z konsultacji. Sprawozdanie z konsultacji zostało również zamieszczone na stronie internetowej Samorządu.
4. Zarząd przedstawił Sejmikowi sprawozdanie z konsultacji wraz z projektem uchwały będącej przedmiotem konsultacji, załączając jednocześnie własne stanowisko odnośnie uzyskanych opinii oraz pisemną opinię PRDPP.

§ 12.

OPRACOWANIE PROJEKTU PROGRAMU NA 2023 ROK

1. Projekt Programu na 2023 rok opracowywany zostanie przez Zespół Międzysektorowy przy współpracy z departamentami Urzędu oraz Wojewódzkim Urzędem Pracy w Gdańsku.
2. Ostatecznie projekt Programu na rok 2023 opracowany zostanie przez Pełnomocnika najpóźniej do dnia 15 września 2022 roku, a następnie będzie podlegał konsultacjom z organizacjami pozarządowymi zgodnie z uchwałą Sejmiku, o której mowa w § 11 ust. 2, z PRDPP lub organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.
3. Projekt zgodnie z ww. uchwałą Sejmiku zostanie przedłożony do zaopiniowania w formie pisemnej PRDPP.